

8. YARGI PAKETİ IŞIĞINDA: KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU'NDA DEVRİM NİTELİĞİNDE DEĞİŞİKLİKLER

7499 sayılı Kanun kapsamında, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda (KVKK) önemli güncellemeler gerçekleştirilmiştir. Bu değişiklikler, 12 Mart 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak resmîyet kazanmış ve 1 Haziran 2024'ten itibaren uygulanmaya başlanacaktır. Yapılan bu yenilikler, özellikle yurt dışına veri aktarımı ve özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine ilişkin kuralları içermekte ve Türkiye'nin kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatını Avrupa Birliği'nin Genel Veri Koruma Yönetmeliği (GDPR) ile daha uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine dair yeni düzenlemeler genişletilmiş hukuki temellere dayanmakta ve bu verilerin işlenmesi için çeşitli koşullar belirlenmiştir. Bu koşullar arasında ilgili kişinin açık rızası, kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkansızlık durumlarında zorunluluk, ilgili kişinin kendi verilerini alenileştirmesi, hukuki bir hakka ilişkin zorunluluk, kamu sağlığının korunması, istihdam ve sosyal güvenlik alanındaki hukuki yükümlülükler gibi durumlar yer almaktadır. Ayrıca, işverenlerin çalışanların sağlık verilerini işlemesiyle ilgili yeni koşullar getirilerek KVKK'nın önceki haliyle yaşanan sorunlara çözüm sunulmuştur.

Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Yeni Koşullar

Artık, sağlık ve cinsel yaşam dahil olmak üzere özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için daha geniş hukuki temeller öngörülmekte. Bu verilerin işlenmesi için gerekli koşullar şunlardır:

- İlgili kişinin açık rızası,
- Kanunlarca açıkça öngörülmesi,
- Fiili imkansızlık sebebiyle ilgili kişinin rızasını beyan edememesi durumunda zorunluluk,
- İlgili kişinin kendi verilerini alenileştirmesi,
- Hukuki bir hakka ilişkin zorunluluk,
- Kamu sağlığının korunması, tıbbi hizmetlerin sağlanması gibi durumlar,
- İstihdam, sosyal güvenlik gibi alanlardaki hukuki yükümlülükler,
- Siyasi, felsefi, dini veya sendikal amaçlarla kurulan kuruluşlar tarafından belirli koşullar altında işlenmesi.

Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarımı için 1 Haziran 2024'te yürürlüğe girecek KVKK değişiklikleri, veri aktarım yöntemlerini yeniden düzenlemekte ve açık rıza dışındaki yeni aktarım mekanizmalarını tanımlamaktadır. Bu yöntemler arasında, aktarımın yapılacağı ülkenin uygunluk kararının olması, uluslararası anlaşmalar, bağlayıcı şirket kuralları, standart sözleşme şartları, ve taahhütnameler yer almakta. 1 Eylül 2024'e kadar, veri sorumluları yurt dışına açık rıza ile veri aktarımı yapabilecek; bu süre sonunda yeni kurallara uyum sağlamaları gerekecek. Aktarım prosedürleri, uygunluk kararı, aktarım amaçları, ve sözleşmeler gibi önemli adımlar içermekte. Ayrıca, idari para cezalarına karşı idare mahkemelerinde dava açma imkanı getirilmiştir

Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması için getirilen yeni yöntemler aşağıda sıralanmıştır:

1. Aktarılacak ülkenin Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından uygunluk kararı alması.
2. Uygunluk kararı olmamasına rağmen, ilgili bireyin veri aktarılacak ülkede de haklarını kullanabilmesi ve etkin hukuki yollara başvurabilmesi şartıyla, aşağıdaki koşullardan birinin sağlanması gerekmektedir:
  - a. Kurul tarafından izin verilen, uluslararası sözleşme statüsünde olmayan bir anlaşmanın yapılması,
  - b. Kurul onayı ile bağlayıcı şirket kurallarının oluşturulması,
  - c. Kurulun belirlediği standart sözleşme şartlarının yerine getirilerek sözleşmenin imzalanması ve bu durumun 5 iş günü içinde Kuruma bildirilmesi gerekmektedir (Bildirim yapılmaması durumunda, 50.000 Türk Lirası ile 1.000.000 Türk Lirası arasında değişen bir idari para cezası uygulanabilir),
  - d. Yeterli koruma sağlayan hükümleri içeren bir taahhütnamenin var olması ve Kurulun bu aktarıma izin vermesi.

Faaliyet kapsamında kalanlar KVKK'nın 28. maddesinde işbu kanunun uygulanmayacağı haller düzenlenmiştir. Yargı Paketi görüşmeleri devam ederken ise 28/1-d maddesindeki "Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi." İfadesine "**mesleki faaliyetleri kapsamında avukatlar**" ifadesinin eklenmesi teklif edilmişse de kabul edilmemiştir. Buna ek olarak, Kanun Teklifi'nde yer alan 6/3-e (Sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlarca, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla gerekli olması) ve 6/3-g (Siyasi, felsefi, dini veya sendikal amaçlarla kurulan vakıf, dernek ve diğer

kar amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların, tabii oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı

olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla; mevcut veya eski üyelerine ve mensuplarına veyahut bu kuruluş ve oluşumlarla düzenli olarak temasta olan kişilere yönelik olması) maddelerinin çıkarılması teklifi reddedilmiştir.

Sonuç ve Beklentiler

Türkiye, İnsan Hakları Eylem Planı, Ekonomik Reformlar Eylem Planı ve 2024-2026 Orta Vadeli Program gibi çeşitli hükümet eylem planları ve programları kapsamında sınır ötesi veri aktarımlarını düzenleyen kuralları GDPR ile uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu adımlar, Türkiye'de sınır ötesi veri aktarımlarıyla ilgili belirsizlikleri gidermeyi ve kişisel verilerin korunmasına yönelik mevzuat uyumunu artırmayı hedeflemektedir. Yönetmelikle, veri sorumluları ve veri işleyenler için detaylı aktarım prosedürleri belirlenecek, bu sürecin anlaşılır ve uygulanabilir olması sağlanacaktır. Ayrıca, farklı aktarım türleri için standardize edilmiş sözleşmelerin duyurulması beklenmektedir, bu da uyum sürecini kolaylaştıracaktır. 02.04.2024

Av.Arb.Şeyda Karayazgan

Karayazgan Hukuk ve Danışmanlık

Mediasi Arabuluculuk Tahkim ve Danışmanlık Merkezi Anonim Şirketi